

รายงานผลการวิเคราะห์การดำเนินงานรอบ 5 เดือนแรก

รายงานผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัดและความรู้ที่นำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์

ตัวชี้วัด 3.39 ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยกระดับการจัดบริการสาธารณสุข ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมผ่านมาตรฐาน

1.1 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัด

การพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Environmental Health Accreditation: EHA) เป็นกลไกและเครื่องมือกระตุ้นให้เกิดการพัฒนากระบวนการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นระบบทั้งองค์กร ทำให้องค์กรเกิดการเรียนรู้ มีการประเมินและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีคุณภาพและยั่งยืน นำไปสู่การลดความเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม และสร้างหลักประกันให้แก่ประชาชนที่จะได้รับการคุ้มครองด้านการบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณภาพ ประกอบด้วย 9 ประเด็น ได้แก่ การจัดการสุขาภิบาลอาหาร การจัดการคุณภาพน้ำบริโภค การจัดการสิ่งปฏิกูล การจัดการมูลฝอย การรองรับภาวะฉุกเฉินและภัยพิบัติ การจัดการเหตุรำคาญ การจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ และการบังคับใช้กฎหมาย

- ผลผลิต/ ผลลัพธ์ระดับ C (Comparisons) การเปรียบเทียบ

การประเมินรับรองการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (EHA) มีการเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 คือ ร้อยละ 30 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินรับรองระดับพื้นฐานขึ้นไป ผลงาน พบว่า ผลการประเมินรับรองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในอายุรับรองของปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่ผ่านระดับพื้นฐานขึ้นไป ประเด็นใดประเด็นหนึ่งใน 9 ประเด็นหลัก ภาพรวมของประเทศ มีจำนวน 2,272 แห่ง จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 7,772 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 29.23 ซึ่งยังไม่ผ่านค่าเป้าหมายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ผลการสมัครเข้าร่วมการประเมินรับรองการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เฉพาะเทศบาลและ อบต.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 แยกเป็นรายประเด็น พบว่า

1) ประเด็นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมัคร **มากที่สุด** จำนวน 3 อันดับ ได้แก่

อันดับที่ 1: ประเด็น 4001 การจัดการมูลฝอยทั่วไป จำนวน 882 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 47.34 จากจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครเข้าร่วมการประเมิน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

อันดับที่ 2: ประเด็น 7000 การจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จำนวน 655 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 35.16 จากจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครเข้าร่วมการประเมิน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

อันดับที่ 3: ประเด็น 4003 การจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน จำนวน 616 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 33.06 จากจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครเข้าร่วมการประเมิน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

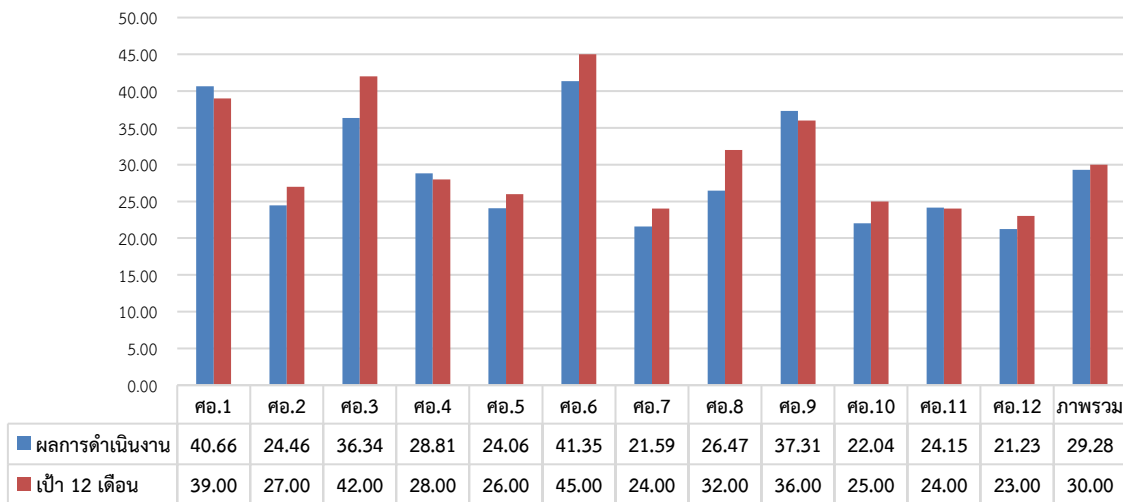
2) ประเด็นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมัคร **น้อยที่สุด** จำนวน 3 อันดับ ได้แก่

อันดับที่ 1: ประเด็น 9005 การเปรียบเทียบปรับและการดำเนินคดี จำนวน 52 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 2.79 จากจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครเข้าร่วมการประเมิน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

อันดับที่ 2: ประเด็น 9004 การออกคำสั่งทางปกครอง จำนวน 71 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 3.81 จากจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครเข้าร่วมการประเมิน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

อันดับที่ 3: ประเด็น 9004 การออกคำสั่งทางปกครอง จำนวน 93 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 4.99 จากจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครเข้ารับการประเมิน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

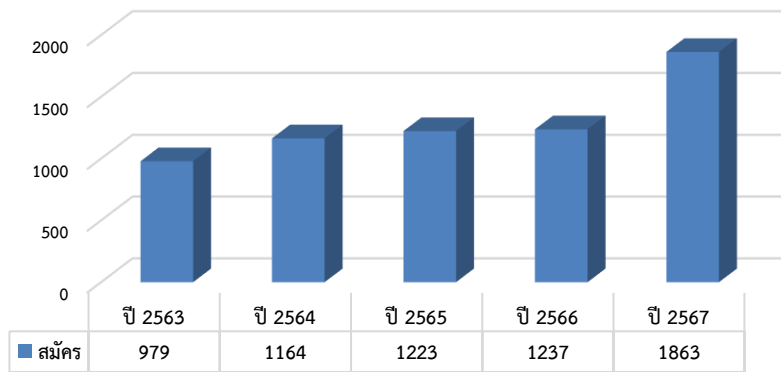
ผลการประเมินรายศูนย์อนามัย พบว่า ศูนย์อนามัยที่มีการการประเมินรับรองการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผ่านระดับพื้นฐานขึ้นไป มากกว่าค่าเป้าหมายรายศูนย์ที่ตั้งไว้มีจำนวน 3 ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่ ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี และศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา ดังแผนภูมิภาพที่ 1

แผนภูมิที่ 1 ผลการประเมินการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผ่านระดับพื้นฐานขึ้นไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

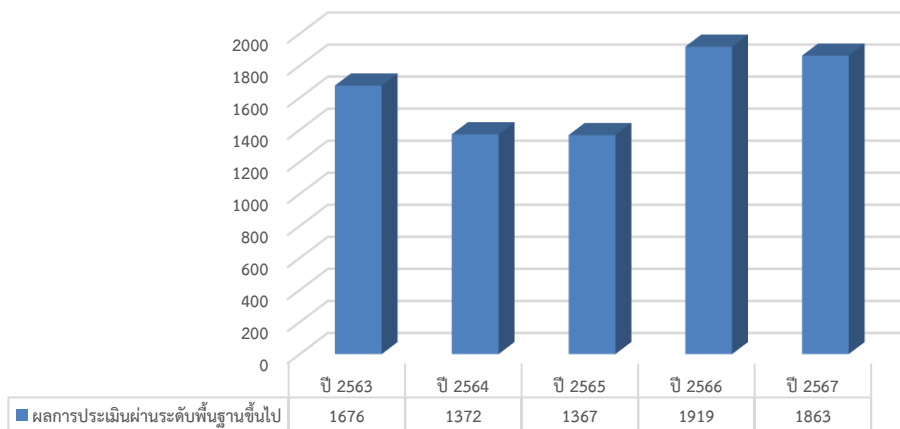
- ผลผลิต/ผลลัพธ์ ระดับ T (Trends) แนวโน้ม

จากแนวโน้มผลการดำเนินงานจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครเข้ารับการประเมิน EHA มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2567 จำนวน 884 แห่ง โดยมีจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครเข้ามาเพิ่มขึ้นในแต่ละปี คิดเป็นค่าเฉลี่ยจำนวน 224 แห่งต่อปี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สมัครเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 185 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 18.90, ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สมัครเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 59 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.07, ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สมัครเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 1.14, ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สมัครเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 626 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50.60 โดยดูจากแนวโน้มการสมัครในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการสมัครเข้ารับการประเมินเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีการกำหนดให้การประเมินรับรองการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน LPA ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกำหนดให้ครอบคลุมในระดับองค์การบริหารส่วนตำบล และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่หมดอายุการรับรองเป็นจำนวนมาก จึงส่งผลให้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมัครเข้ารับการประเมินเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ดังแผนภูมิภาพที่ 2

แผนภูมิที่ 2 แนวโน้มการสมัครเข้ารับการประเมินระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (EHA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2567

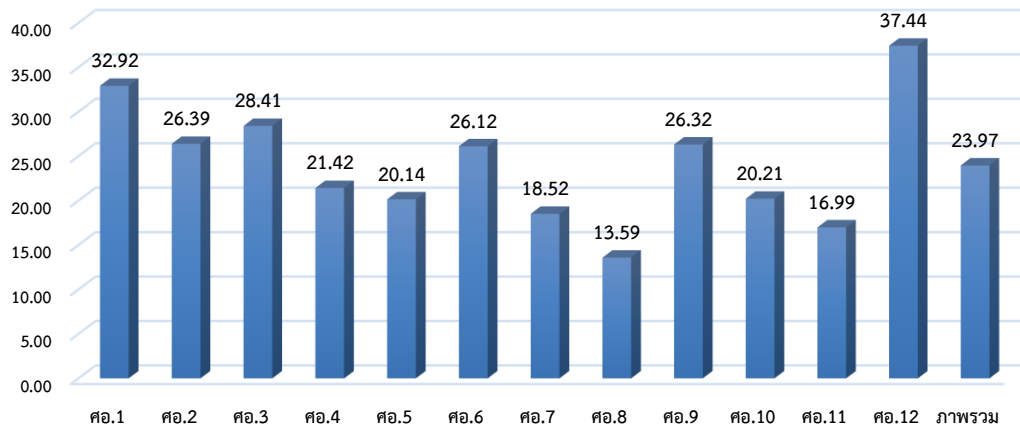
สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านการประเมินรับรอง EHA มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2567 จำนวน 187 แห่ง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ผ่านการประเมินรับรองลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 304 แห่ง, ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ผ่านการประเมินรับรองลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 5 แห่ง, ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ผ่านการประเมินรับรองเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 552 แห่ง และปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ผ่านการประเมินรับรองลดลงจากปีงบประมาณ 2566 จำนวน 56 แห่ง ดังแผนภูมิภาพที่ 3

แผนภูมิที่ 3 แนวโน้มผลการประเมินระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (EHA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2567

- ผลผลิต/ผลลัพธ์ระดับ Le (Level) ของผลการดำเนินการในปัจจุบัน

ผลการประเมินรับรองการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เฉพาะเทศบาลและ อบต.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ยอดสะสมปี พ.ศ. 2565 – 2567) พบว่า มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมัครเข้ารับการประเมินรับรองฯ ทั้งสิ้น จำนวน 1,863 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 23.97 โดยแบ่งเป็นเทศบาล จำนวน 972 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 39.32 องค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 891 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 16.81

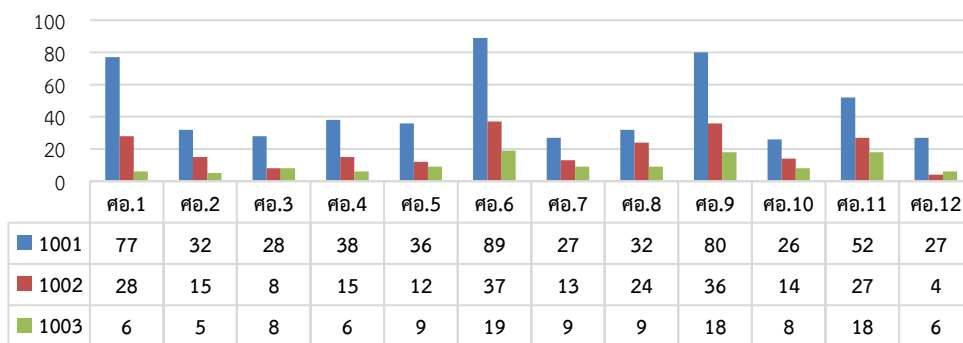

แผนภูมิที่ 4 ผลการสมัครเข้ารับการประเมินการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (EHA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ผลการประเมินรับรองแยกเป็นรายประเด็น

1) EHA 1000: การจัดการสุขาภิบาลอาหาร ประกอบด้วย 3 ประเด็นย่อย ดังนี้

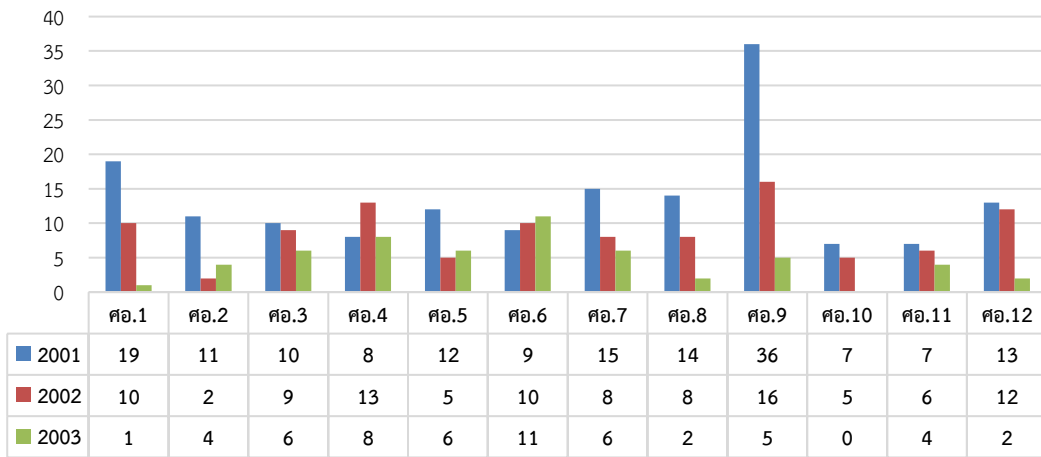
- การจัดการสุขาภิบาลอาหารในสถานที่จำหน่ายและสะสมอาหาร (EHA 1001) : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินระดับพื้นฐานขึ้นไป 544 แห่ง
- การจัดการสุขาภิบาลอาหารในตลาด (EHA 1002) : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินระดับพื้นฐานขึ้นไป 233 แห่ง
- การจัดการสุขาภิบาลอาหารในการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ (EHA 1003) : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินระดับพื้นฐานขึ้นไป 121 แห่ง

แผนภูมิที่ 5 ผลการประเมินการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านระดับพื้นฐานขึ้นไป ประเด็นการจัดการสุขาภิบาลอาหาร (EHA 1000)

2) EHA 2000: การจัดการคุณภาพน้ำบริโภค ประกอบด้วย 3 ประเด็นย่อย ดังนี้

- การจัดการคุณภาพน้ำประปา (ผลิตโดย อปท.) (EHA 2001) : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินระดับพื้นฐานขึ้นไป 161 แห่ง
- การจัดการคุณภาพน้ำประปา (ผลิตโดยหน่วยงานอื่น) (EHA 2002) : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินระดับพื้นฐานขึ้นไป 104 แห่ง
- การจัดการคุณภาพน้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำดื่มบรรจุขวด (EHA 2003) : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินระดับพื้นฐานขึ้นไป 55 แห่ง

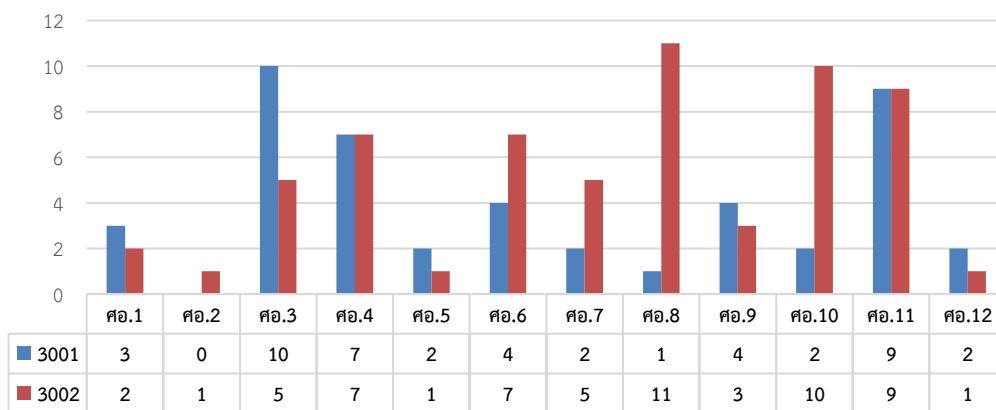

แผนภูมิที่ 6 ผลการประเมินการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผ่านระดับพื้นฐานขึ้นไป ประเด็นการจัดการคุณภาพน้ำบริโภค (EHA 2000)

3) EHA 3000: การจัดการสิ่งปฏิกูล ประกอบด้วย 2 ประเด็นย่อย ดังนี้

- การจัดการส้วมสาธารณะ (EHA 3001) : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินระดับพื้นฐานขึ้นไป 46 แห่ง

- การจัดการสิ่งปฏิกูล (EHA 3002) : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินระดับพื้นฐานขึ้นไป 62 แห่ง

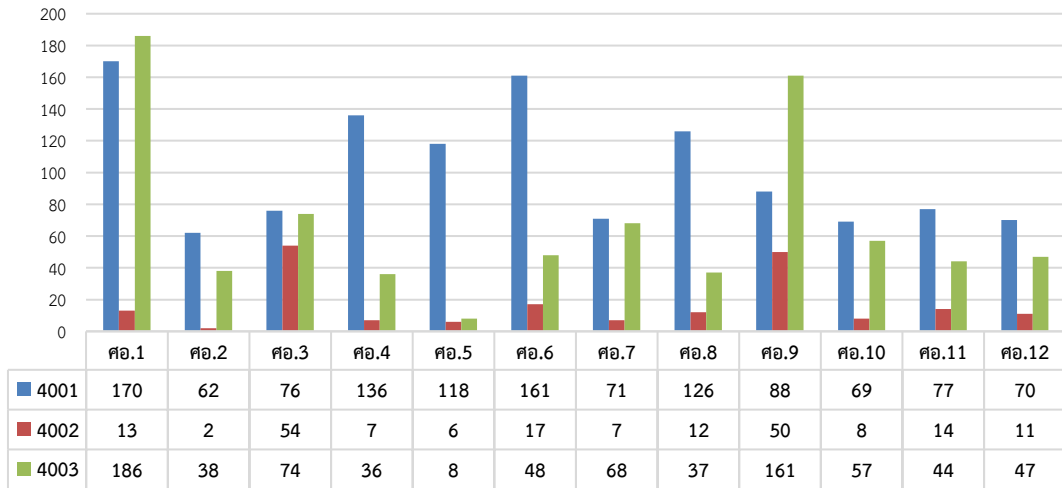
แผนภูมิที่ 7 ผลการประเมินการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผ่านระดับพื้นฐานขึ้นไป ประเด็นการจัดการสิ่งปฏิกูล (EHA 3000)

4) EHA 4000: การจัดการมูลฝอย ประกอบด้วย 3 ประเด็นย่อย ดังนี้

- การจัดการมูลฝอยทั่วไป (EHA 4001) : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินระดับพื้นฐานขึ้นไป 1,224 แห่ง

- การจัดการสิ่งปฏิกูล (EHA 4002) : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินระดับพื้นฐานขึ้นไป 201 แห่ง

- การจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน (EHA 4003) : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินระดับพื้นฐานขึ้นไป 804 แห่ง

แผนภูมิที่ 8 ผลการประเมินการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านระดับพื้นฐานขึ้นไป ประเด็นการจัดการมูลฝอย (EHA 4000)

5) EHA 5000: การรองรับภาวะฉุกเฉินและภัยพิบัติ

- การรองรับภาวะฉุกเฉินและภัยพิบัติ (EHA 5000) : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินระดับพื้นฐานขึ้นไป 224 แห่ง

6) EHA 6000: การจัดการเหตุรำคาญ

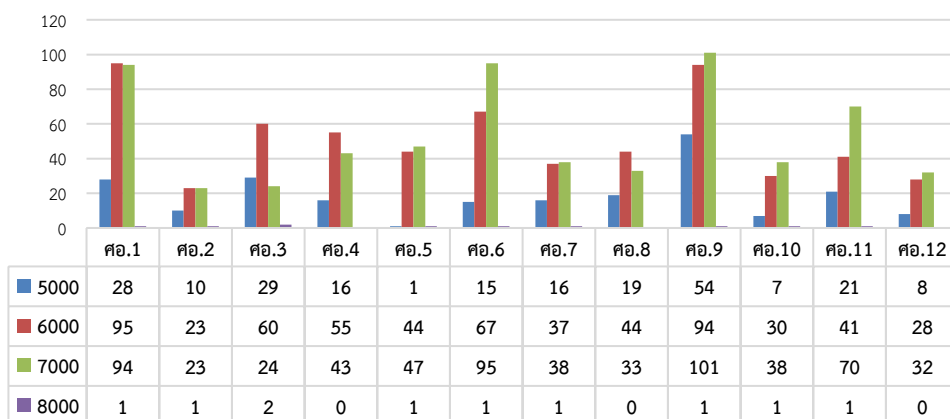
- การจัดการเหตุรำคาญ (EHA 6000) : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินระดับพื้นฐานขึ้นไป 618 แห่ง

7) EHA 7000: การจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

- การจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (EHA 7000) : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินระดับพื้นฐานขึ้นไป 638 แห่ง

8) EHA 8000: การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ

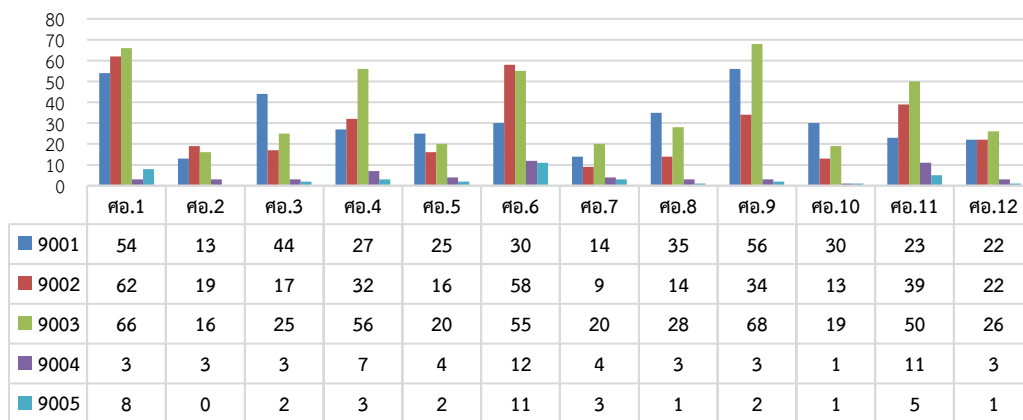
- การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ (EHA 8000) : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินระดับพื้นฐานขึ้นไป 10 แห่ง

แผนภูมิที่ 9 ผลการประเมินการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านระดับพื้นฐานขึ้นไป ประเด็นการรองรับภาวะฉุกเฉินและภัยพิบัติ (EHA 5000) การจัดการเหตุรำคาญ (EHA 6000) การจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (EHA 7000) และการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ (EHA 8000)

9) EHA 9000: การบังคับใช้กฎหมาย

- การออกข้อบัญญัติท้องถิ่น (EHA 9001) : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินระดับพื้นฐานขึ้นไป 10 แห่ง
- การออกหนังสือรับรองการแจ้ง (EHA 9002) : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินระดับพื้นฐานขึ้นไป 10 แห่ง
- การออกใบอนุญาต (EHA 9003) : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินระดับพื้นฐานขึ้นไป 10 แห่ง
- การออกคำสั่งทางปกครอง (EHA 9004) : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินระดับพื้นฐานขึ้นไป 10 แห่ง
- การเปรียบเทียบปรับและการดำเนินคดี (EHA 9005) : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินระดับพื้นฐานขึ้นไป 10 แห่ง

แผนภูมิที่ 10 ผลการประเมินการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผ่านระดับพื้นฐานขึ้นไป ประเด็นการบังคับใช้กฎหมาย (EHA 9000)